Bijdrage Begroting 2025-2028

Voorzitter,

Bij de Kadernota 2025 gaven wij aan dat we best wat zorgen hadden over de Financiën en dat we, indien nodig, bereid zouden zijn om op de rem te trappen. Het is dus goed om te zien dat we de Begroting voor 2025 sluitend krijgen en zelfs met een klein plusje lijken te eindigen. Hoewel we natuurlijk wel deels interen op de reserves. Vol gas door dus met de plannen van deze coalitie, hoewel dat gezien de Energietransitie waarschijnlijk wel met een elektrische auto gaat worden en er mogelijkerwijs nog wel voor een overstekende wolf moet worden geremd.

Het is goed om te zien dat de dienstverlening aan onze inwoners niet wordt versoberd en dat we blijven investeren in belangrijke thema's als Woningbouw, de Energietransitie en het versterken van het Sociaal Domein. Met 20 vastgestelde bestemmingsplannen voor in totaal 600 woningen beginnen we ook echt meters te maken. Mooi ook om te zien dat er gebruik wordt gemaakt van de nieuwe starterslening die beter aansluit bij de huidige woningprijzen, na een eerdere motie van de VVD.

Woningbouw blijft een van de belangrijkste thema's voor onze inwoners. Dat hebben we ook kunnen zien aan het grote aantal insprekers bij de avond over het bouwen in de rafelranden na 2030. Het is interessant om dit thema ook vanuit onze Liberale Kernwaarden Vrijheid en Verantwoordelijkheid te bekijken. Kunnen jongeren die tot hun dertigste bij hun ouders op zolder moeten blijven wonen wel echt in vrijheid hun leven leiden? En nemen wij voldoende Verantwoordelijkheid om ook deze nieuwe generatie een kans op een eigen woning te gunnen, en tevens zorg te dragen voor een prettige groene leefomgeving? Lastige vraagstukken waarover we ons de komende tijd verder gaan buigen.

Uiteraard zijn wij en onze inwoners ook tevreden dat na jarenlange verhogingen van de OZB, deze niet nog verder verhoogd gaat worden, afgezien van een kleine correctie voor inflatie. Een mooi resultaat ook voortvloeiend uit ons coalitieakkoord.

Toch zijn onze zorgen niet helemaal verdwenen. Kijken we naar de Meerjarenplanning van 2026 t/m 2028 zien we tekorten ontstaan van zo'n 2 miljoen per jaar. De reserves dalen van 54,6 miljoen in 2024 naar 43 miljoen in 2028, terwijl de schuldenlast oploopt van 68 miljoen naar 124 miljoen.
De netto-schuldquote stijgt van 27% in 2024 naar 81% in 2028.
De solvabiliteitsratio daalt van 33% naar 21%, in onze ogen wel erg dichtbij de signaalwaarde van 20%. Hiermee valt deze nog net binnen de bandbreedte die als normaal voor een gemeente kan worden beschouwd, maar er hoeft maar iets te gebeuren en we komen daar onder.
We lezen in de Meerjarenplanning ook dat "Deze daling het gevolg is van een ambitieus investeringsniveau, waarvoor externe financiering moet worden aangetrokken." (blz. 103)

Dit investeringsniveau zit hem voor een belangrijk deel ook in de gevraagde 4 miljoen voor de 'maatschappelijke opgaven': Woningbouw, Energietransitie, Sociaal Domein en Vluchtelingenopvang.

Op dit laatste punt hebben we de afgelopen weken interessante ontwikkelingen gezien op landelijk niveau, waarbij de coalitiepartijen overeenstemming hebben bereikt over een fors pakket aan maatregelen om de asielinstroom te beperken. De Minister President heeft aangegeven dat de spreidingswet mogelijk nog dit jaar wordt ingetrokken.
De VVD heeft eerder aangegeven het vreemd te vinden dat de 400 vluchtelingen die worden opgevangen op Kamp van Zeist bij Soesterberg niet meetellen in de aantallen van de gemeente Soest.

De Commissaris van de Koning rapporteert zelfs een getal van 0 voor Soest aan de Minister. Terwijl inwoners van Soesterberg dagelijks 400 vluchtelingen in hun dorp zien rondlopen, die tevens hun boodschappen in de lokale Plusmarkt komen doen. Er wordt vaak gesproken tussen een Kloof tussen Burgers en Politiek. Dit is daar een voorbeeld van, Kafka-esk bijna. We nodigen de Commissaris dan ook van harte uit om met ons een wandeling te komen maken door het mooie Soesterberg.

Terugkomend op die gevraagde 4 miljoen, zien wij dus kansen voor besparing. Tevens is de onderbouwing van de gevraagde 4 miljoen erg summier, een soort blanco cheque bijna.

Vraag aan het college: wat is de impact op de Solvabiliteit als we in plaats van die 4 miljoen slechts 3 miljoen begroten voor de maatschappelijke opgaven?

Dan nog een vraag ten aanzien van het Sociaal Domein.

We lezen in de Begroting over de samenwerking van de uitvoering voor het Sociaal Domein tussen Baarn, Bunschoten en Soest: “We verwachten op basis van een eerste inschatting een **toename** in de kosten van 5-10% ten opzichte van de huidige bedrijfsvoeringskosten. Deze toename van structurele kosten is nodig voor de professionalisering van de vernieuwde uitvoeringsorganisatie.”

Vraag aan het College: waarom leidt de voorgenomen samenwerking niet tot synergie en dus juist tot kostenvoordelen?

Verder zijn we tevreden met de verhoogde aandacht voor Veiligheid in de begroting, denk bijvoorbeeld aan de extra middelen voor de wet Bibob en de aandacht voor databeveiliging en IT Security. Ten aanzien van IT nog wel een laatste vraag aan het College. We zien dat er voor de begroting van de RID, de Regionale ICT Dienst Utrecht, voor 2025 een post van €1.967.000 wordt opgenomen.

Nu zijn zij inmiddels al 5 weken bezig om de iPad van onze fractie-assistent aan de praat te krijgen.

Vraag aan het College: welk dienstverleningsniveau mogen wij van de RID verwachten voor die 1,9 miljoen, en wordt er ook gewerkt aan het verbeteren van die dienstverlening?

Tot slot de Turnhal. Allereerst mijn complimenten aan het College voor de uitgebreide informatie-set die ze ons hebben gestuurd naar aanleiding van de eerdere motie tot nader onderzoek. Helaas voor de Springbokken kunnen wij op basis van deze stukken niet anders dan concluderen dan dat het momenteel niet opportuun is om hier vervolg aan te geven.

Voorzitter, wij zien uit naar de antwoorden van het College en zullen daarna met ons Oordeel over de Begroting komen.

Dank.